

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.minocw.nl

Onze referentie
175157

Uw referentie
2009Z22829

Datum 9 december 2009
Betreft Kamervragen van het lid Langkamp (SP) over de onrust over de eisen
aan gastouders

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Langkamp (SP)
met kenmerk 2009Z22829 over de onrust over de eisen aan gastouders.

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sharon A.M. Dijkema

2009Z22829

Vragen van het lid Langkamp (SP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Dijkema, over de onrust over de eisen aan gastouders. (Ingezonden 27 november 2009)

1

Wat is uw reactie op het feit dat er veel onrust is over de eisen aan gastouders en dat hierdoor goede, professionele krachten afhaken? 1)

De recente wijziging van de Wet kinderopvang in verband met een herziening van het stelsel van gastouderopvang beoogt een professionalisering van de gastouderopvang te realiseren. De goede, professionele gastouder zal in het te wijzigen stelsel zijn of haar plek kunnen vinden. Daarom is bij het bepalen van de deskundigheidseisen het uitgangspunt onder andere geweest dat het niveau van de eisen redelijk is, net als de termijn waarin gastouders aan deze eisen kunnen voldoen. Vanzelfsprekend is ook duidelijkheid over de gestelde deskundigheidseisen van groot belang. In de brief van 23 november 2009 (Kamerstuk nr. 31874, nr. 57) heb ik de eisen en de diverse mogelijkheden om daaraan te voldoen op een rij gezet. Ik verwacht dat goede, professionele krachten op basis van de in deze brief geschetste mogelijkheden voor de kinderopvang behouden blijven en niet zullen afhaken. Het staat gastouders, die niet kunnen of willen voldoen aan de eisen, vrij om opvang te blijven aanbieden maar in dat geval zullen de ouders voor de opvang van hun kinderen niet in aanmerking komen voor de door het Rijk verstrekte kinderopvangtoeslag.

2

Wat gaat u eraan doen dat goede, professionele gastouders afhaken door de overhaaste maatregelen van het kabinet? Hoe gaat u stimuleren dat goede, professionele gastouders voor de sector behouden blijven?

Het uitgangspunt van de deskundigheidseisen is onder andere dat gastouders binnen een redelijke termijn kunnen voldoen aan deze eisen. Er zijn verschillende wegen die de gastouder kan volgen zodat hij of zij de optie kan kiezen die het beste bij hem of haar past. Bovengenoemde brief van 23 november 2009 schetst de diverse mogelijkheden.

- Gastouders die over een aangewezen diploma beschikken voldoen aan de deskundigheidseis. (De lijst van aangewezen diploma is als bijlage bij de brief van 23 november 2009 opgenomen.)

Voor gastouders zonder één van de aangewezen diploma's zijn er twee, gesubsidieerde, alternatieven om aan te tonen dat hun aanwezige deskundigheid voldoende is.

- Via de certificeringsprocedure bij een erkend EVC-aanbieder kunnen zij bij goed gevolg het certificaat goed gastouderschap behalen. Hiermee voldoen ze aan de deskundigheidseis.

- Via een examen bij een mbo-instelling kunnen zij bij goed gevolg een aangewezen diploma (Helpende Zorg & Welzijn of Helpende Welzijn) behalen.

En voor gastouders die nog niet over de benodigde kennis en vaardigheden beschikken, bestaat de volgende mogelijkheid:

- Via het volgen van een mbo-opleiding bij een mbo-instelling kunnen zij bij goed gevolg een aangewezen diploma behalen.

3

Is het volgens u reëel om aan ouders te vragen of hun gastouder voor 1 september a.s. aan de gestelde eisen zal voldoen gezien het feit dat nog niet alle eisen duidelijk zijn, zoals de diploma-eisen?

Ja, dat is reëel. De adequate voorzieningen zijn getroffen. Begin oktober zijn de brochures met de nodige informatie voor ouders, gastouders en gastouderbureaus de deur uitgegaan. Daarna zijn in de brief van 23 november 2009 de mogelijkheden om aan de deskundigheidseisen te voldoen verder verduidelijkt en is tevens de lijst met aangewezen diploma's voor gastouderopvang - mede op basis van overleg met de branchepartijen in de kinderopvang - uitgebreid. De volledige lijst is zowel te vinden als bijlage bij de brief van 23 november als op de website van het Bureau Kwaliteit Kinderopvang (BKK).

4

Hoe verklaart u het feit dat het ministerie schat dat 5.000 tot 8.000 gastouders zich volgend jaar zullen proberen te kwalificeren als gastouder, terwijl de MOgroep uitgaat van minimaal 30.000 gastouders die zich willen kwalificeren?

Zoals eerder bij de behandeling van de wet is aangegeven, heb ik vastgesteld dat het aantal van 8.000 gastouders dat gebruik zal maken van bovengenoemde aanbod een geschat minimum aantal is en dat het heel goed kan zijn dat het feitelijke aantal hoger uitvalt. Momenteel worden de vooraanmeldingen van gastouders voor het deskundigheidstraject in beeld gebracht. Zodra dit beeld is uitgekristalliseerd zal ik u hierover nader informeren.

5

Hoeveel is een gastouder gemiddeld kwijt voor een EVC-traject 2) of een volledige scholing als gastouder?

Voor de certificeringprocedure goed gastouderschap wordt bij goed gevolg maximaal €675,- vergoed, op voorwaarde dat de certificeringsprocedure niet meer kost dan €900,- inclusief btw. Dit betekent dat maximaal 75% van de kosten wordt vergoed door de overheid. De maximale bijdrage van de gastouder is €225,- bij het behalen van het certificaat goed gastouderschap.

Het behalen van een aangewezen diploma (Helpende Zorg & Welzijn of Helpende Welzijn) via een diplomaroute kan op twee manieren bij een mbo-instelling:

- 1) Door inschrijving als examendeelnemer (extraneus) en alleen het examen te doen;
- 2) Door de opleiding te volgen en het examen te doen voor het diploma Helpende Zorg & Welzijn of het diploma Helpende Welzijn te halen.

Bij de eerstgenoemde diplomaroute bepaalt de instelling de hoogte van de eigen bijdrage. Als de gastouder het diploma behaalt bij een bekostigde mbo-instelling, ontvangt de instelling een vast bedrag van €675,- van de overheid.

Als een gastouder ervoor kiest om de opleiding te volgen, moet hij of zij jaarlijks cursusgeld betalen. Voor een deeltijd bol (beroepsopleidende leerweg)-opleiding bedraagt het cursusgeld €210,- (voor mbo-niveau 2) of €511,- (voor mbo-niveau 3 en 4) in het schooljaar 2009-2010.

6

Mochten het inderdaad 30.000 gastouders zijn die zich willen kwalificeren, is het dan nog wel haalbaar, gezien het beperkte aantal EVC-trajecten en opleidingsplaatsen, dat al die 30.000 gastouders zich voor 1 september 2010 geschoold hebben?

Op dit moment lijkt er voldoende capaciteit aanwezig bij erkende EVC-aanbieders en mbo-instellingen. Met de bovengenoemde monitor houd ik de vinger nauwgezet aan de pols. Over de uitkomsten ervan houd ik u op de hoogte. Door de uitbreiding van de lijst van aangewezen diploma's hoeft overigens een groter deel van de huidige gastouders niet meer te kwalificeren, omdat zij al over een aangewezen diploma beschikken.

7

Welke cursusaanbieders zijn wel of niet goedgekeurd door het ministerie? Indien dit nog niet bekend is, wanneer wordt dit wel bekend?

Alle EVC-aanbieders met een erkenning in 2009 en/of 2010 zijn door het Bureau Kwaliteit Kinderopvang (BKK) uitgenodigd om zich aan te melden. Sinds 8 december staat de groeilijst met EVC-aanbieders die aan alle subsidievoorwaarden voldoen op de website van BKK. Op deze website staat ook een lijst van mbo-instellingen die licenties hebben om aangewezen diploma's te mogen uitreiken

8

Welke bestaande diploma's voldoen momenteel volgens het ministerie aan de eisen? Wanneer dit niet bekend is, wanneer wordt dit wel bekend?

Zie daarvoor de lijst met diploma's bij bovengenoemd Kamerstuk 31874, nr. 57. Deze lijst staat ook op de site van BKK.

9

Voldoet een diploma MDGO-AW aan de gestelde diploma-eisen voor gastouders? En het HBO diploma N20? Zo nee, waarom voldoen deze diploma's niet?

Ja. Het betreft nr. p. (Agogisch Werk(AW)) en nr. v. (NXX) op de bovengenoemde lijst met aanwezen diploma's.

10

Deelt u de mening van het bestuurslid van de Vereniging van Gastouderbureaus, dat het ministerie de ouders en gastouders veel te lang laat zwemmen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u hieraan doen?

Nee, want begin oktober zijn de brochures voor ouders, gastouders en gastouderbureaus verstuurd. Daarnaast bieden zowel BKK als het Implementatiebureau en gastouderbureaus de nodige ondersteuning en informatie aan gastouders en ouders.

11

Bent u bereid, gezien alle onrust en onduidelijkheid over de eisen die aan gastouders gesteld worden, om de overgangstermijn waarop gastouders aan de nieuwe eisen moeten voldoen, te verlengen? Zo nee, waarom niet?

Nee. De deskundigheidseisen zijn duidelijk, evenals de diverse mogelijkheden om daar aan te voldoen. En de termijn om daaraan te voldoen acht ik realistisch (zie het antwoord op vraag 3). Uitstel is niet nodig. Bovendien wil ik wijzen op de gevolgen van een uitstelvariant. Als ouders gedurende het overgangsjaar 2010 het recht behouden op kinderopvangtoeslag ondanks het feit dat hun gastouder op 1 januari 2011 niet staat ingeschreven in het landelijk register en dus niet voldoet aan alle eisen, betekent dit in feite dat het wetsvoorstel een jaar later wordt ingevoerd. Dit betekent, naast de financiële consequenties, dat we een jaar langer last hebben van een systeem waarin misbruik en oneigenlijk gebruik onvoldoende kan worden aangepakt.

12

Bent u bereid om, zoals de Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang voorstelt, een hardheidsclausule in het leven te roepen, die toegepast dient te worden in situaties waarin ouder, noch gastouder, noch gastouderbureau op voorhand hadden kunnen voorzien dat de gastouder eind 2010 niet aan de eisen zou voldoen? Zo nee, waarom niet?

Zoals ik heb aangegeven in het debat met uw Kamer is een hardheidsclausule naar mijn mening op dit moment voorbarig. Het is evident dat in geval van overlijden van de gastouder er sprake is van overmacht. Voor deze situatie zal een voorziening worden getroffen. Mogelijk treden de komende tijd andere zeer schrijnende situaties op waarbij sprake is van overmacht. Deze mogelijke situaties breng ik in beeld. Over de uitkomsten zal ik u in het voorjaar informeren.

- 1) Trouw, 23 november 2009: "Onrust over eisen aan gastouder"
- 2) EVC: Erkenning van Verworven Competenties